

DOBRONOVINY

Dobrovoľníctvo
v školách

Rozhovor
s koordinátorkou
dobrovoľníctva

Týždeň
dobrovoľníctva

NA SLOVO S KOORDINÁTOROV DOBROVOĽNÍCTVA NA STREDNEJ ŠKOLE

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA POĽNOHOSPODÁRSTVA A SLUŽIEB NA VIDIEKU V ŽILINE MÁ VO SVOJICH RADOCH ZASTÚPENÚ POZORUHODNÚ PRACOVNÚ POZÍCIU. JE ŇOU POZÍCIA KOORDINÁTORA DOBROVOĽNÍCKYCH ČINNOSTÍ NA ŠKOLE, KTORÝ ZASTREŠUJE AKTIVITY SÚVISIACE S DOBROVOĽNÍCTVOM.

Koordinátorkou šírenia dobra a rozvoja dobrovoľníctva na spomínamej strednej škole je Ing. Eleonóra Boocová, s ktorou sme v rozhvore hľadali odpovede na rôzne otázky. Rozprávali sme sa o náplni práce, o jej pridané hodnote, o samotnom rozvoji dobrovoľníctva medzi študentami a ich pocitoch. Pýtali sme sa aj na jej zdroj energie, na konkrétné aktivity, na zázemie či budúcnosť a tiež na dobrovoľníctvo ako také i mnoho ďalšieho.

Ste koordinátorkou dobrovoľníctva na školách. Ako by ste ľuďom bližšie predstavili svoju prácu?

„Ako pridanú hodnotu, ktorá má symbolický význam a nemeria sa peniazmi.“

Moja práca je spojená s dobrovoľníctvom, ktoré je podľa definície uvedomelá aktivita alebo práca vykonávaná na základe slobodnej vôle v prospech iných ľudí alebo spoločnosti či životného prostredia mimo členov rodiny a domácnosti dobrovoľníka/dobrovoľníčky. Koordinátor dobrovoľníctva je osoba zodpovedná za riadenie všetkých aspektov súvisiacich so zapájaním dobrovoľníkov do života organizácie, navrhuje strategické prístupy k zapájaniu dobrovoľníkov do organizácie, dohliada na dobrovoľníkov, zabezpečuje kvalitu procesov riadenia dobrovoľníkov, dobrovoľníkov vedie a stará sa o ich vzťahy s internými zamestnancami organizácie. Cieľom koordinátora je plánovanie dobrovoľníckych programov, uskutočňuje nábor, výber a prípravu dobrovoľníkov. Sprevádza ich, motivuje ich k činnosti

a hodnotí ich aktivity a dosiahnuté výsledky. Pripravuje administratívne a legislatívne dokumenty k práci s dobrovoľníkmi. Ako škola máme dlhodobé pozitívne vzťahy s rôznymi občianskymi združeniami, ktoré nás oslovia k pomoci a aktivitám, prihlasujeme sa na výzvy pomoci, ktoré sú vyhlásené v médiach. Motiváciou pre žiakov/žiačky je potreba sebarealizácie, potreba uznania, potreba spolupatričnosti, potreba bezpečia, základné fyziologické potreby.

Prečo ste sa rozhodli obsadiť pozíciu koordinátora pre dobrovoľníctvo na školách? A Kto by mal podporovať dobrovoľníctvo na škole?

Túto pozíciu mi ponúkol riaditeľ našej školy p. Ing. Ľubomír Schvarc v septembri 2018. Pocit z tejto ponuky bol pre mňa v prvom momente prekvapivý. Po naštudovaní významu dobrovoľníctva z internetových zdrojov, som ponuku a výzvu na koordinátorku dobrovoľníctva prijala. Podpora na dobrovoľnícke aktivity od vedenia školy je na vysokej úrovni, čo môžem povedať aj o pedagogickom zbere.

V čom je podľa Vás rozvoj a podpora dobrovoľníctva (nielen) na školách dôležitý?

Prínos, ktorý vyplýva z dobrovoľníckych činností žiakov má viacero smerov. Vie pomôcť organizácii - otvára ju svetu, ponúka nové možnosti, názory, mladého ducha, zároveň aj talenty a nadšenie. Pre dobrovoľníkov a dobrovoľníčky je prínosom pocit prospešnosti z vykonanej práce, získanie spoločenského ocenenia, tiež poskytnutie priestoru pre sebarealizáciu, zažívanie pocitu užitočnosti a potrebnosti. Vďaka dobrovoľníctvu žiaci získavajú nové skúsenosti, nové kontakty, zručnosti a osobnostne rastú.

Čo na Vašej práci máte najradšej?

Teší ma, keď vidím, ako chcú mladí ľudia pomáhať v rôznych životných situáciach, v ekologickej oblastiach, majú potreby, ktoré chcú rozvíjať v oblastiach spoločenského života.

Čo je Vaším hnacím motorom?

Nikto nikdy nevieme do akej životnej situácie sa môžeme dostať, či to je z hľadiska zdravotného, rodinného, spoločenského. Dobrovoľníctvo prináša zmysluplnosť, je rozvojové a poučné, a preto vidím vo svojej práci význam.

Aké sú Vaše doterajšie skúsenosti v praxi?

V rámci formálneho dobrovoľníctva, kedy sú dobrovoľnícke aktivity manažované prostredníctvom rôznych organizácií, sme sa ako škola so žiakmi a žiačkami zúčastnili aktivít na rôznych podujatiach - Biela pastelka, Liga proti rakovine, Kol'ko lásky sa zmestí do krabice od topánok?, Bubnovanie - aby deti bolo dobre počuť, Liga za duševné zdravie, Bačovské pastorále, Bytčiansky zámocký deň, Červený kríž - Dom sv. Lazara, Úsmev ako dar, Vianočná finančná zbierka v meste Žilina pre deti v detských domovoch, náhradných rodinách a rodinách v kríze, Vyčarované radostné Vianoce detom v núdzi - vianočná zbierka hračiek pre deti v núdzi, ktorú vyhlásil ŽSK, zber štatstva do charity pre ľudí v núdzi, zber plastových vrchnákov pre Táničku, Úsmev ako dar, prihlásili sme sa ako škola do akcie „Týždeň dobrovoľníctva“... Z týchto skúseností môžem hrdo povedať, že žiaci si z ákcii odnášajú nové pohľady, zážitky a mnohokrát aj vzácné pocity. Napríklad po odovzdávaní vianočných darčekov v jednom domove sociálnych služieb sa žiaci/ žiačky vrátili s hlbokou stopou v srdci.

A keď prejdeme k neformálnemu vzdelávaniu sme ako škola poskytli finančnú pomoc pracovníkov školy pre našu žiačku v čase pandémie Covid 19, prispeli sme zbierkou krmiva a vecí pre žilinský útulok pre psov, pomáhame s polnohospodárskymi prácami na farme „Gazdovstvo u Matúškov“,.... a mnohé iné činnosti zaraďujeme medzi naše aktivity.

A čo plánujete v budúcnosti?

Súčasná pandemická situácia nám obmedzila vykonávať aktivity v rámci dobrovoľníctva (ale nezasobili sme ani v tejto dobe – vykonávali sa rôzne nákupy pre dôchodcov, chorých ľudí,...). V budúcnosti by sme chceli nadviazať na horeuvedené aktivity, poprípade sa zapojiť do servis learningu - je to spôsob vzdelávania (sa), v rámci ktorého je teoretická príprava prepojená so získavaním praktických skúseností. Pridanou hodnotou service learningu je, že okrem vlastného rozvoja umožňuje pomôcť iným v ich prirodzenom prostredí prostredníctvom vytvorenej aktivity. Service learningovou aktivitou sa reaguje na potreby vzdelávania (školy), praxe (organizácie) a sebarozvoja (študentov a študentiek). Som presvedčená, že toto je jedna z vecí, čo žiakom vie veľa dať.

Čo by ste odkázali učiteľom alebo pracovníkom v školách, ktorí by sa chceli stať koordinátormi?

Aby sa nebáli zapojiť do rôznych aktivít v rámci dobrovoľníctva. Máme schopných mladých ľudí na školách, ktorí chcú pomáhať v rôznych oblastiach života, len je potrebné mladých ľudí si vypočuť, motivovať ich, aby sa zúčastňovali spoluúzgodnenia s dospelými, aby sa prijímalí spoločné rozhodnutia, aby sme akceptovali návrhy mladých ľudí,

prezentovali ich iniciatívy, konzultovali s nimi po rôznych stránkach.

Ako ich môžeme povzbudit' do začleňovania systematického dobrovoľníctva do škôl?

Mladí ľudia si musia uvedomiť, že dobrovoľníctvo je dobrovoľná činnosť bez nároku na finančnú odmenu, nie je nástrojom zisku druhej osoby, vykonáva sa v prospech iných ľudí, spoločnosti alebo prostredia. Našou úlohou ako koordinátorov je systematicky ukazovať žiakom, že dobrovoľníctvo je zmysluplná činnosť.

Boli ste aj vy sama počas štúdia dobrovoľníčkou?

V čase, keď som študovala na Vysokej škole polnohospodárskej v Nitre sme tento pojem ešte nepoznali, ale sme sa zúčastňovali rôznych bezplatných aktivít, kde sme pomáhali, a to hlavne v polnohospodárskej činnosti.

Čo pre Vás znamená dobrovoľníctvo?

„Pomáhajme (si) navzájom.“ Pomoc je dôležitá a nikto z nás nevie, kedy ju bude potrebovať. A ten pocit vďaky, keď niekomu pomôžeme je rovnako krásny, ako keď niekto pomôže nám. Preto si pomáhajme.

Aký odkaz by ste chceli ľuďom sprostredkovať?

„Dobrovoľník nemá vždy čas - má srdce.“ A presne táto veta hovorí sama za seba. Musíme si uvedomiť, čo dobrovoľníctvo je, aké má výhody. Úlohou dobrovoľníctva je podpora dobra, zlepšovanie ľudského života (a to nie len smerom von, ale aj osobnostne v prípade človeka, ktorý je v roli dobrovoľníka). Byť dobrovoľníkom je nezíštna činnosť, ktorá sice neprináša finančný zisk, ale poskytuje možnosti rozvoja zručností, socializácie, zábavy, otvára dvere do budúcnosti a obohacuje srdcia.

A ako má škola postupovať pri zriadení koordinátora dobrovoľníctva a kto jej vie pomôcť?

Na školách sú rôzni koordinátori a medzi nich patrí aj koordinátor dobrovoľníctva. Občianske združenie „Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií“ je strešou organizáciou, ktorej poslaním je podporovať vytváranie priaživného prostredia pre rozvoj dobrovoľníctva na Slovensku s cieľom byť hlasom dobrovoľníckych centier a organizácií, ktoré rozvíjajú dobrovoľníctvo, obhajovať

ich potreby a záujmy a pretavovať ich do legislatívnej či celospoločenskej praxe.

Platforma sa drží hodnôt ako profesionalita, etickosť, odbornosť, zodpovednosť a pozitívne smerovanie s víziou dosiahnutia optimálnych legislatívnych, finančných a inštitucionálnych podmienok, ktoré umožňujú kontinuálny rozvoj dobrovoľníctva na Slovensku. Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií vznikla v auguste 2011 ako výsledok aktivít Európskeho roku dobrovoľníctva 2011 a neformálnych sieťovacích aktivít dobrovoľníckych centier, ktoré na Slovensku existujú už od roku 2009.

HLavným cieľom Platformy je podporovať vytváranie priaživného prostredia pre rozvoj dobrovoľníctva. Platforma združuje dobrovoľnícke centrá a dobrovoľnícke organizácie na Slovensku. Prezidentkou, trénerkou je doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD. V tomto občianskom združení je možnosť prihlásiť sa na rôzne vzdelávania, tréningy ohľadom dobrovoľníctva. Doporučujem sa prihlásiť na školenia, pracujú tu vynikajúci ľudia, ktorí majú veľmi cenné teoretické a praktické skúsenosti z oblasti dobrovoľníckych aktivít.

Študenti o dobrovoľníctvo záujem naozaj majú. Treba ich počúvať s porozumením, byť im oporou a sprivedcom, čo akurátne potvrdzuje úloha človeka na pozícii koordinátora dobrovoľníckych aktivít. Rozhovor je plný inšpirácie, zaujímačivých myšlienok i faktov, ktoré hovoria sami za seba. No na záver si povedzme, že z rozhovoru doslova cítiť, že dobrovoľníctvo si pozornosť zaslúži.

Ak aj Vy chcete mať svojho koordinátora dobrovoľníctva na Vašej škole, dajte nám o tom vedieť. My v Sekcii pre mládež ŽSK mu radi poskytneme podporu, účasť na školeniach o dobrovoľníctve a privítame ho v sieti koordinátorov!